

Nr 124

Av fröken **Höjer**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 19,
med förslag till sjukhuslag m. m.

I proposition nr 19 angående sjukhuslag anges att, sedan remissyttrandet avgivits över sjukhuslagstiftningskommitténs betänkande, överarbetning skett inom inrikesdepartementet, varvid man försökt att så långt som möjligt förenkla den föreslagna lagstiftningen. Vid överarbetningen har representanter för huvudmännen och läkarnas organisationer beretts tillfälle att framföra sina synpunkter. Det framgår tydligt av propositionen, att huvudintresset därvid ägnats åt de stora kontroversiella frågorna i sjukhuslagstiftningen, såsom frågan om den öppna vården och om läkarnas ställning inom sjukhusvården. De problem, som sammanhänger med övriga personalgrupper, verksamma inom sjukvården, har icke vid överarbetningen ägnats samma uppmärksamhet, och representanter för sådana personalgrupper har icke beretts möjlighet att framföra sina synpunkter.

Förenklingen av förslaget till sjukhuslag har skett i det i och för sig vällovliga syftet att söka utmönstra detaljregler och överföra dessa till den blivande sjukhusstadgan. Givet är att gränsdragningen mellan vad som skall regleras i lagen och vad som skall regleras i den blivande stadgan är svår att dra, men det synes som ur personalsynpunkt vissa förändringar verkställts, som icke kan anses tillfredsställande. Lagen reglerar av naturliga skäl i personalhänseende främst den högre sjukhusledningen, men även gives vissa bestämmelser om de olika läkargruppernas ställning och hur dessa skall tillsättas.

Beträffande övriga personalgrupper anges endast synnerligen kortfattat i 20 §, att personal, som erfordras för att god vård skall kunna meddelas på sjukhuset, skall finnas anställd. I sjukhuslagstiftningskommitténs förslag finnes i 41 § ganska ingående bestämmelser om bl. a. husmoders ställning. Denna bestämmelse har helt utgått ur propositionens lagförslag. Detta kan med hänsyn till husmoders synnerligen betydelsefulla arbetsuppgifter icke anses tillfredsställande. I betänkandet anges, att husmoder under styresman eller överintendent skall handha ledningen av den vid sjukhuset anställda sjukvårdspersonalen samt fullgöra övriga av sjukvårdsstyrelse och direktion anbefallda uppgifter. Vidare anges att husmoder skall finnas vid lasarett, sanatorium, epidemisjukhus ävensom mentalsjukhus, som är inrättat huvudsakligen för mera krävande vård. Om husmoders-tjänst inte finns inrättad, skulle direktionen där så erfordrades uppdra åt annan vid sjukhuset anställd befattningshavare att fullgöra hennes i fråga

om sjukvårdspersonalen ankommande arbetsuppgifter. Vidare finnes i betänkandets 15 § bestämmelser om husmoders rätt att närvara vid direktionens sammanträden vid behandlingen av vissa ärenden.

Den i betänkandet angivna bestämmelsen av husmoders arbetsuppgifter synes med hänsyn till hennes faktiska göromål icke fullt uttömmande. På husmoder ankommer administrationen av patientvården inom hela sjukhuset. Hon har att svara för att en effektiv driftkontroll äger rum vid sjukhuset. I detta ingår såsom en mycket betydelsefull del husmoders uppgift att under styresman eller sjukhusdirektör handha ledningen av sjukvårdspersonalen. Möjligt är att med den förenklade uppläggnig, som sjukhuslagen fått i Kungl. Maj:ts proposition, det icke är möjligt att i lagen uttömmande definiera husmoders arbetsuppgifter, men å andra sidan synes det absolut rimligt, att i lagen angives att vid lasarett, sanatorium, epidemisjukhus ävensom vid mentalsjukhus, som är inrättade huvudsakligen för mera krävande vård, skall finnas en husmoder att under sjukhusdirektör eller styresman handha vissa arbetsuppgifter. Husmoder intar en så central ställning inom sjukhusets hela förvaltningsapparat, att detta klart bör framgå av själva lagen. En bestämmelse härom bör inflyta i 20 § eller på annan lämplig punkt. Vidare bör i 12 § intas en bestämmelse om husmoders rätt att delta i sammanträden med direktionen. Hon bör i detta avseende jämföras med överläkare, sjukstugeläkare och sjukhemsläkare. I 12 §, andra stycket, finnes i propositionen viss antydning om husmoders rätt i detta avseende utan att tjänsten därvid nämnes. En ändring i denna paragraf på sätt här sagts bör sålunda även vidtas.

Under hänvisning till vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid antagande av förslag till sjukhuslag måtte besluta,

att ändring verkställs i 12 och 20 §§ på sådant sätt, att husmoders ställning vid sjukhus klart framgår av lagtexten, samt

att utskottet måtte utarbeta erforderlig lagtext i detta hänseende.

Stockholm den 26 januari 1959

Gerda Höjer
